درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

تاریخ برگزاری امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۶
سال تحصیلی : ۱۴۰۵- ۱۴۰۴
نام ونام خانوادگی :
نام پدر :
رشته تحصیلی : ادبیات و علوم انسانی
پایه تحصیلی : دوازدهم

بسمه تعالی
اداره کل آموزش و پرورش استان یزد
مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۲ یزد
اداره استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان
دبیرستان دوره دوم فرزانگان

ساعت برگزاری امتحان: ۸ صبح
نوبت : اول
سوالات درس : علوم و فنون ادبی
تعداد صفحات : یک
تعداد سوالات : ۳۲
مدت پاسخگویی : ۸۰ دقیقه

دانش آموزان عزیز ، سوالات را به دقت بخوانید و با توکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید.

نام و نام خانوادگی دبیر : نمره به عدد :
نمره به حروف : امضاء دبیر:

ردیف	سؤالات	بارم
	الف: تاریخ ادبیات (۲ نمره)	
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف)در عصر مشروطه بیش‌ترین رویکرد نویسندگان به رمانهای..... بود. ب)فرخی یزدی تحت تاثیر شاعران گذشته، خصوصا ..... ومسعود سعد سلمان بود.	۰/۵
۲	درست و نادرست بودن را با (ص، غ) در جمله های زیر مشخص کنید. الف) هدف انجمن ادبی خاقان رهایی شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره ی صفوی و بعد از آن بود. ب) مجله ی«نوبهار» با مدیریت میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی منتشر شد.	۰/۵
۳	کدام‌یک از جمله های مشخص شده غلط است؟ «فتحعلی خان صبای کاشانی،پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت است.صبا در مثنوی،قصیده و غزل دست داشت و آثاری چون گلشن صبا (به تقلید از گلستان)و خداوند نامه(حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر و دلاوری‌های حضرت علی)از خود به یادگار گذاشت.»	۰/۲۵
۴	نام پدید آورندگان آثار در ستون «الف» را به آثار در ستون «ب» وصل کنید. الف: سبک شناسی / لغت نامه / شمس و طغرا ب: علّامه علی اکبر دهخدا / محمّد باقر میرزا خسروی / محمّد تقی بهار	۰/۷۵
	ب) سبک شناسی(۲ نمره)	

www-kanoon.ir

۵	با توجه به عبارت‌های زیر، کلمه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف)یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دورهٔ مشروطه، حضور راوی (اول شخص- سوم شخص)در بعضی از صحنه‌های داستان است. ب)«ابوالقاسم لاهوتی» و «فرخی یزدی» از شاخص‌ترین شاعران حوزهٔ (توجه به مردم – دانش‌ها و فنون جدید) هستند.	۰/۵
۶	کاربرد واژه «خلید» در بیت زیر، در کدام سطح از شعر دوری بیداری بررسی می شود؟ خلید خار درشتی به پای طفلی خرد به هم برآمد و از پویه باز ماند و گریست	۰/۲۵
۷	"ملک الشعرای بهار " و " ادیب الممالک فراهانی" بیشتر از چه قالب هایی برای سرودن شعر خود استفاده می‌کردند؟	۰/۵
۸	نمونه داده شده مربوط به کدام سبک (شعر، نثر) است و آن را در ردیف کدام سطح (زبانی، ادبی، فکری) به شمار می آورند؟ «گزارشی و ساده شدن و کنار گذاشتن قید و بندهای مصنوع و فنی» سبک: سطح:	۰/۵
۹	بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان چه بوده است؟	۰/۲۵
	پ) موسیقی شعر(۶ نمره)	
۱۰	کدام گزینه وزن معادل نشانه های هجایی زیر است؟ (_ _ U _ U _ U U _ _) ب)مستفعل فاعلات فع لن الف)مستفعلُ فاعلات مستفعِل	۰/۲۵
۱۱	نمونه های زیر به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده اند، با کدام اختیار شاعری مطابقت دارند؟ آهوی دشت(_ U U _ U) سوی کعبه (_ _ _U)	۱
۱۲	پایه‌های آوایی کدام یک از ابیات زیر را می توان به دو صورت برش زد؟ الف)هرکه تماشای روی چون قمرت کرد سینه سپر کرد پیش تیر ملام ب)از کرده‌ی خویشتن پشیمانم جز توبه ره دگر نمی دانم	۰/۲۵
۱۳	بیت زیر را تقطیع کنید؛نشانه‌های هجایی، اختیارات شاعری و وزن آن را بنویسید. خَلَد گر به پا خاری آسان برآید چه سازم به خاری که در دل نشیند	۲

www-kanoon-ir

۱۴	کدام مصراع وزن همسان هم دارد؟ وزن همسان آن را بنویسید. الف)دنیا نیرزد آن که پریشان کنی دلی(مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن) ب)همّت طلب از باطن پیران سحرخیز(مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن)	۰/۷۵
۱۵	باتوجه به بیت زیر به سوال‌ها پاسخ دهید. «اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را» الف)اختیار «حذف همزه» در کدام هجای بیت صورت گرفته است؟ ب)«تغییر کمّیت مصوّت‌ها»را در هجاهای مصراع دوم مشخص کنید.	۱
۱۶	در بیت زیر در کدام واژه مصوت بلند(ی) همواره کوتاه است؟ بیا تا قدر یکدیگر بدانیم که تا ناگه ز یکدیگر نمانیم	۰/۲۵
۱۷	با توجه به بیت زیر عبارت را کامل کنید. نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری کزان جانب که او باشد صبا عنبر فشان آید مصراع اول،هجای.....، اختیار شاعری زبانی، تغییر کمیّت مصوّت‌ها، از نوع..... می باشد	۰/۵
	ت) زیباشناسی(۶ نمره)	

۱۸	در بیت زیر دو شبکهٔ «مراعات نظیر» به کار رفته است آنها را مشخص کنید چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار	۰/۵
۱۹	آرایهٔ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف)با که این نکته توان گفت که آن سنگین / کُشت ما را و دم عیسی مریم بااوست(تضمین،تلمیح) ب)گوش ترحمی کو کز ما نظر نپوشد / دست غریق یعنی فریاد بی صداییم(تناقض،تضاد)	۰/۵
۲۰	شاعر در کدام بیت معانی زیاد را در کم‌ترین واژه جای داده است؟ الف)خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی ب)ناقه سنگین می رود در هر قدم گویی ز شوق روح مجنون چنگ در دامان محمل می‌زند	۰/۲۵
۲۱	با توجه به بیت های زیر به سوالها پاسخ دهید. افروختن و سوختن و جامه دریدن پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت دل و کشورت جمع و معمور باد ز ملکت پراکندگی دور باد	۱/۵

www.kanoon.ir

	الف) در بیت اول«لف» و «نشرها»را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید. ب)در بیت دوم«لف اول و نشر دوم»را مشخص کنید.	
۲۲	در بیت زیر آرایه ی " تضمین" را مشخص کنید و بنویسید حافظ از شعر کدام شاعر تضمین کرده؟ حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توأم، آزاد	۰/۵
۲۳	در بیت های زیر هر یک از قسمت‌های مشخص شده، کدام آرایه ی معنوی را به وجود آورده است؟ الف) چیست این سقف بلند ساده ی بسیار نقش هیچ دانا ز این معما در جهان آگاه نیست ب) صائب این آن غزل حافظ شیراز که گفت: مژده ای دل که مسیحا نفسی می آید پ) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید؛ والسّلام	۰/۷۵
۲۴	درباره یکی از تلمیحات بیت زیر توضیح دهید. الف) گواه رهرو آن باشد که سردش بینی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا	۰/۵
۲۵	در بیت «با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است/ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»کدام آرایه وجود ندارد؟ الف)لف و نشر ب)تلمیح ج)جناس د)تناقض	۰/۲۵
۲۶	تضاد و تناقض را در ابیات زیر بیابید و علت تناقض را بنویسید. الف)گفتی ز غمم بنشین یا از سر جان برخیز فرمان برمت جانا بنشینم و برخیزم ب)ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی از این باد ار مددخواهی چراغ دل برافروزی	۰/۷۵
۲۷	استاد «محمد رضا شفیعی کدکنی»در شعر زیر از چه کسی مصراعی را تضمین کرده است؟آن را مشخص کنید و بگویید تضمین از چه کسی است؟ بیداری زمان را با من بخوان به فریاد/ ور مرد خواب و خفتی/ رو سر بنه به بالین	۰/۵

	ث) نقد و تحلیل نظم و نثر(۴ نمره)	
۲۸	متن زیر از کتاب «چرند و پرند» دهخدا از نظر ویژگی های زبانی وادبی دوره بیداری بررسی کنید. (برای هر ویژگی دو مورد ذکر کنید)	۱
۲۹	« باری چه درد سر بدهم؟ آنقدر گفت و گفت تا ما را به این کار وا داشت حالا که می بیند آن روی کار بالا هست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرفها یادش رفته تا یک فراش قرمزپوش می بیند، دلش می تپد، تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می پرد. هی می گوید: امان از همنشین بد.» با توجه به متن زیر به سوال‌ها پاسخ دهید. «مخدوم مهربان من، از آن زمان که رشتهٔ مراودت حضوری گسسته و شیشهٔ شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته،اکنون مدّت دو سال افزون است.....»	۰/۷۵

www.kanoon.ir

	الف)نثر قائم مقام فراهانی به سبک چه کتابی نوشته شده است؟	
	ب) قائم مقام فراهانی احیاکنندهٔ نثر فارسی است و.....مهم‌ترین اثر اوست.	
	پ)برجسته‌ترین ویژگی ادبی نثر کتاب چیست؟	
۳۰	ابیات زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.	
	آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی	۱
	تا مگر به دست آرم دامن وصالش را می دوم به پای سر در قفای آزادی	
	الف)شعر در چه قالبی سروده شده است؟	
	ب)ابیات را از نظر قلمرو فکری بررسی کنید.(ذکر دو مورد)	
	ت)کدام یک از گزینه‌های زیر بیان کننده وزن شعربالاست؟	
	الف) فاعلات مفعولن فاعلات مفعولن ب) فاعلن فعولن فاعلن فعولن	
۳۱	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	۰/۵
	غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم	
	گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم	
	نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم	
	الف) سراینده شعر چه کسی است؟	
	ب)شعرهای این شاعر به زبان ساده و طنز آمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه ..... به چاپ می‌رسید.	
۳۲	ابیات زیر را در سه سطح زبانی، ادبی و فکری بررسی کنید. (هرسطح یک مورد)	
	از ملک ادب حکم‌گزاران همه رفتند شو بار سفر بند که یاران همه رفتند	۰/۷۵
	داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو کز باغ جهان لاله‌عذاران همه رفتند	
	سالم و شاد باشید	